

4,380,152 Kr. Statsregnskabet for det foregaaende Aar havde et væsentligt større Overskud, nemlig 13,180,000 Kr., men naar man tager Hensyn til, at dette Overskud for største Delen fremkom ved Inddragelse af forskellige særlige Fonds, navnlig Statsbanernes Reservepensionsfond, og ved et ekstraordinært stort Salg af Husmandsobligationer, blev det Overskud, der fremkom paa ordinær Maade, betydeligt lavere, og det kan neppe regnes til mere end de $5\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som den daværende Finansminister opgav i Fjor. Det maa da anses for ret gunstigt, at naar et saa udpræget Højkonjunkturaar, som Finansaaret 1906—07. var, gav et reelt Overskud paa $5\frac{1}{2}$ Mill. Kr., giver det sidste Finansaar, ved hvis Midte omtrent den økonomiske Nedgangsperiode begyndte at indtræde, et Overskud paa godt $4\frac{1}{3}$ Million. Det er ret gunstigt, og det gunstige Indtryk forstærkes, naar vi se, at den Indtægt, der var anslaaet paa Finansloven og Tillægsbevillingsloven, var 87,062,000 Kr. — jeg springer i det følgende Hundrederne over — mod Regnskabets 98,499,000 Kr., og Udgiften var anslaaet til 101,108,000 Kr. mod Regnskabets 94,119,000 Kr. Det vil sige, at et budgetteret Underskud paa godt 14 Mill. Kr. forvandler sig til et regnskabsmæssigt Overskud paa ca. $4\frac{2}{5}$ Mill. Kr. eller en Fremgang paa Regnskabet i Forhold til Budgettet af op mod $18\frac{1}{2}$ Mill. Kr.

Indtægtsfremgangen i Forhold til Budgettet fordeler sig jo paa saa godt som alle Poster, stærkest naturligvis paa de egentlige Forbrugsafgifter, Told, Brændevinsskat, Ølskat osv. — det er jo her, at de gode Tider ganske særligt mærkes. Der er her en Fremgang paa 4,649,000 Kr. Paa „Adskillige Indtægter“ er der en Fremgang af 1,559,000 Kr., paa Stempelpapirsindtægten 903,000 Kr., paa Indkomst- og Formueskatten 895,000 Kr. og paa Overskuddet af Driften af Statsbanerne 767,000 Kroner.

Ligesom der altsaa er en betydelig Merindtægt, saaledes er der ogsaa en stor *Mindreudgift* i Forhold til Budgettet. Denne Mindreudgift fordeler sig over samtlige Ministerier med Undtagelse af Indenrigsministeriet. Der er jo her meget stærkt voksende Krav, som de sociale Love stiller, og disse Krav vokse i stigende Progression, saaledes at det ikke altid er muligt paa Budgettet at forudse, hvor meget der vil komme til at gaa til. Derfor er der altsaa her en Merudgift. Den største Mindreudgift fremkommer ligesom tidligere

paa § 27. „Til offentlige Arbejder til Fremme af den almindelige Samfærdsel etc.“ Her er der anvendt 4,647,000 Kr. mindre end bevilget.

Dette gode Indtryk af Statsregnskabet bestyrkes yderligere ved at se paa Bevægelsen i Statsaktiver, Kassebeholdning og Statsgæld. De egentlige Statsaktiver, over hvilke der findes detailleret Opgørelse i Anmærkningerne til § 9, udgjorde 31. Marts i Fjor 340,210,000 Kr. mod 339,578,000 Kr. paa det Statsregnskab, der nu aflægges. Tilsyneladende er der altsaa Stilstand her, men i Virkeligheden er der en ikke ubetydelig Fremgang, idet Statskassens Tilgodehavende hos Kolonialkasserne i Vestindien, der kun var at betragte som en imaginær Post, er ført til Afgang i Henhold til Bemyndigelse paa Finansloven for 1907—08. Fremgangen skyldes for en væsentlig Del Forøgelsen af den Kapital, der er indestaaende i Statsbanerne, en Forøgelse fra 217,878,000 Kr. til 221,506,000 Kr. Kassebeholdningen er stegen fra 43,657,000 Kr. til 50,161,000 Kr., medens Regnskabsbeholdningen, som der jo maa lægges større Vægt paa, er stegen fra 37,712,000 Kr. til 42,146,000 Kr. Aktiverne og Regnskabsbeholdningen tilsammen — thi det er saaledes, det bør opgøres, ikke som det oftere er sket: Aktiver og Kassebeholdning — udgøre 381,724,000 Kr. mod 377,922,000 Kr. paa det foregaaende Statsregnskab. Men Stigningen er, som jeg allerede har anført, i Virkeligheden væsentlig større, idet der i Aar er gaaet en imaginær Post paa ca. 10 Mill. Kr. ud.

Her overfor staar en Statsgæld paa 255,933,000 Kr. paa dette Statsregnskab mod 257,931,000 Kr. paa det foregaaende. Der er altsaa et Overskud af Aktiver og Regnskabsbeholdning over Gælden paa ca. $125\frac{3}{4}$ Mill. Kr. mod i Fjor ca. 120 Mill. Kr. Det ser meget smukt ud, men naturligvis maa det ikke betragtes som et virkeligt Overskud. Det maa erindres, at hvis Værdien af disse Aktiver skulde gøres op efter almindelige Forretningsprincipper, kunde de aller fleste af dem ikke sættes til pari. Dette gælder selvfølgelig i fremragende Grad om det store Aktiv, der er vort Hovedaktiv, Statsbanerne, og det gælder jo ogsaa om Statskassens Aktier og Tilgodehavender hos de private Baner. Hvorledes en i Virkeligheden ædruelig Ansættelse af disse Aktiver skulde foretages, vilde det blive for vidtløftigt her at komme ind paa — det vilde jo i høj Grad bero paa et Skøn. Men saa meget tør man dog vistnok sige, at der i